

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17675/2023
11.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., општина ..., чији је пуномоћник Душко Стефановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Љубисав Гладовић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1799/22 од 30.03.2023. године, у седници одржаној 11.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1799/22 од 30.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Ваљеву П 36/21 од 09.02.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је тужени обавезан да тужиоцу на име дуга исплати 5.362.775,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.04.2019. године до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 328.978,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1799/22 од 30.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“ бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано је указивање у ревизији на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. и 8. ЗПП, будући да наведене повреде поступка не представљају ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП. Такође, по оцени ревизијског суда, другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све битне жалбене наводе и о њима дао правилне и јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је власник и директор предузећа „АА воће“ из ..., а тужени је од 2015. године до августа 2017. године био директор Земљорадничке задруге „Пецка“. Ова задруга имала је потешкоће у пословању, па је почетком 2017. године тужени контактирао тужиоца како би тужилац посредовао код набавке вештачког ђубрива од предузећа „ВВ“ д.о.о. Голочело, чији је власник и директор ВВ. Приликом првих преговора ВВ није пристао да испоручи 33 „Пецка“ вештачко ђубриво, због чега су му, на следећем састанку, тужени и тужилац гарантовали да ће они измирити дуг уколико 33 „Пецка“ то не учини у року. Након тога, почетком фебруара 2017. године предузеће „ВВ“ д.о.о. Голочело је испоручило 33 „Пецка“ 122.50 тона вештачког ђубрива, укупне вредности 5.362.775,00 динара, који дуг је 33 „Пецка“ требало да измири до краја јула 2017. године. 33 „Пецка“ дуг није измирила, а над њом је отворен стечајни поступак, у ком поступку је предузеће „ВВ“ д.о.о. Голочело пријавило своје потраживање које је у том поступку признато, али дуг није ни делимично намирен. Тужилац и тужени су се почетком марта 2018. године договорили да тужилац измири дуг који 33 „Пецка“ има према предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело, а да износ плаћеног дуга тужени надокнади тужиоцу за годину дана, због чега је 03.04.2018. године тужени потписао признаницу на износ од 5.362.775,00 динара, према којој је дужан да тужиоцу исплати наведени износ до 03.04.2019. године, на име бескаматне позајмице. Тужилац је 09.04.2019. године на благајни предузећа „ВВ“ д.о.о. Голочело предао новац у износу од 5.362.775,00 динара благајнику ГГ, о чему је сачињена признаница, а који износ је као пазар уплаћен на рачун предузећа „ВВ“ д.о.о. Голочело, чиме је потраживање овог предузећа, на име испоручених 122.50 тона вештачког ђубрива, престало. Тужени потом тужиоцу није исплатио дуговани износ на начин како је то било предвиђено споразумом поводом ког је сачињена признаница.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев, применом одредби члана 451. и 262. Закона о облигационим односима (ЗОО) закључивши да, с обзиром на то да је тужени приступио дугу 33 „Пецка“ према предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело, након чега је са тужиоцем закључио уговор (признаница од 03.04.2018. године), којим се обавезао да ће до 03.04.2019. године тужиоцу надокнадити износ од 5.362.775,00 динара, а који износ је тужилац исплатио предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело, па како је тужилац своју обавезу испунио, а тужени до уговореног рока тужиоцу овај износ није исплатио, то су обавезали туженог да тужиоцу исплати 5.362.775,00 динара са припадајућом каматом. Додатна аргументација другостепеног суда је да је тужени својим потписом потврдио постојање обавезе на враћање утуженог износа, а током поступка није доставио доказе на основу којих би се могло закључити да је таква изјава воље била манљива у смислу чланова 60-65. ЗОО.

По оцени Врховног суда неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 17. ЗОО, прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење (став 1), а чланом 262. истог закона прописано је да поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи (став 1). Чланом 451. истог закона прописано је да уговором између повериоца и трећег, којим се овај обавезује повериоцу да ће испунити његово потраживање од дужника, трећи ступа у обавезу поред дужника.

Сагласно наведеном, одредбама ЗОО није предвиђена посебна форма овог уговора (члан 451), па се у погледу форме примењују општа правила, што значи да је потребно постојање споразума, осим уколико се тим споразумом (уговором) повериоца и трећег приступа дугу који потиче из неког формалног уговора који по закону мора да се закључи у одређеној форми, када и споразум мора да се закључи у тој истој форми. У конкретном случају, тужилац тужбеним захтевом тражи да се тужени обавезе да му на име дуга исплати 5.362.775,00 динара са припадајућом каматом, а који износ је тужилац исплатио предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело на име испоручених 122.50 тона вештачког ђубрива Земљорадничкој задрузи „Пецка“, који дуг је 33 „Пецка“ требало да измири до краја јула 2017. године. Како из чињеничног утврђења произилази да 33 „Пецка“ дуг није измирила, да су се тужилац и тужени почетком марта 2018. године договорили да тужилац измири дуг који 33 „Пецка“ има према предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело, а да износ плаћеног дуга тужени надокнади тужиоцу за годину дана, због чега је 03.04.2018. године тужени потписао признаницу на износ од 5.362.775,00 динара, према којој је дужан да тужиоцу исплати наведени износ до 03.04.2019. године, на име бескаматне позајмице, након чега је тужилац 09.04.2019. године на благајни предузећа „ВВ“ д.о.о. Голочело предао новац у износу од 5.362.775,00 динара, о чему је сачињена признаница, чиме је потраживање овог предузећа (на име испоручених 122.50 тона вештачког ђубрива) престало. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда да је тужени приступио дугу 33 „Пецка“ које има према предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело, након чега је са тужиоцем закључио уговор (признаница од 03.04.2018. године) којим се обавезао да ће до 03.04.2019. године тужиоцу надокнадити износ од 5.362.775,00 динара, који износ је тужилац исплатио предузећу „ВВ“ д.о.о. Голочело. Како тужени није тужиоцу исплатио дуговани износ на начин како је то било предвиђено споразумом поводом ког је сачињена признаница, правилно је другостепени суд применио материјално право када је туженог обавезао да наведени износ плати тужиоцу.

Правилно је донета одлука о трошковима поступка на основу члана 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у ревизији у којима се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање јер то није дозвољено према члану 407. став 2. ЗПП.

Како се ревизијом понављају жалбени разлози који су били предмет правилне и потпуне оцене другостепеног суда, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић